

ชื่อเรื่อง ประสิทธิภาพของโปรแกรมการให้ข้อมูล การสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมทักษะ (IMB Model) ต่อระดับน้ำตาลในเลือด พฤติกรรมการควบคุมเบาหวาน และความรู้การปฏิบัติตัวหลังผ่าตัดของผู้ป่วยผ่าตัดจอตา

* นางสาวลักษณ์ คุณทวี ผู้วิจัยหลัก

** นางลินดา อ่องนก ผู้ร่วมวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มวัดผลก่อนและหลังทดลอง เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรมการให้ข้อมูล การสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมทักษะ (IMB Model) ต่อระดับน้ำตาลในเลือด พฤติกรรมการควบคุมเบาหวาน และความรู้การปฏิบัติตัวหลังผ่าตัดของผู้ป่วยผ่าตัดจอตา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ป่วยโรคเบาหวานขึ้นจอตาที่ได้รับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกจักษุ โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง) จังหวัดนครปฐม เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ตามเกณฑ์ที่กำหนด มีระดับน้ำตาลในเลือด 140-250 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คนและกลุ่มควบคุม 30 คน มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันด้านระดับน้ำตาลในเลือดหลังอดอาหารและชนิดของยาที่ใช้ในการรักษาเบาหวาน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการให้ข้อมูล การสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมทักษะของผู้ป่วยผ่าตัดจอตา กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติระยะเวลา 4 สัปดาห์ เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย โปรแกรมการให้ข้อมูล การสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมทักษะ ร่วมกับการใช้สื่อวีดิโอและคู่มือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ติดตามเยี่ยมทางโทรศัพท์หรือระบบให้คำปรึกษาทางไกลทุกสัปดาห์ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและระดับน้ำตาลในเลือดหลังอดอาหาร แบบสอบถามพฤติกรรมการควบคุมเบาหวาน แบบสอบถามความรู้การปฏิบัติตัวผู้ป่วยผ่าตัดจอตา ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ค่า CVI แบบสอบถามพฤติกรรมการควบคุมเบาหวานเท่ากับ 0.86 ค่าความเชื่อมั่น 0.71 แบบสอบถามความรู้การปฏิบัติตัวผู้ป่วยผ่าตัดจอตาเท่ากับ 1 ค่าความเชื่อมั่น 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยระดับน้ำตาลในเลือดของกลุ่มทดลองน้อยกว่าก่อนทดลองและน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการควบคุมเบาหวานและค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้การปฏิบัติตัวผู้ป่วยผ่าตัดจอตาของกลุ่มทดลองมากกว่าก่อนทดลองและมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

สรุปและข้อเสนอแนะ การให้ข้อมูล การสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมทักษะแก่ผู้ป่วยผ่าตัดจอตา ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการควบคุมเบาหวาน ระดับน้ำตาลในเลือดลดลงและมีความรู้ในการปฏิบัติตัวก่อนและหลังผ่าตัดเพิ่มขึ้น ควรนำรูปแบบดังกล่าวร่วมกับการเดินออกกำลังกายและการแกว่งแขน เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยเบาหวานควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การให้ข้อมูล การสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมทักษะ, ระดับน้ำตาลในเลือด, พฤติกรรมการควบคุมเบาหวาน, ความรู้การปฏิบัติตัว, ผ่าตัดจอตา

* สถานที่ทำงาน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ กลุ่มงานวิชาการพยาบาล โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง)

** ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง)